

ساعات شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	تعداد صفحه: ۴	سوالات امتحان گام نهایی درس: فارسی ۳
مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۸/۳۰	پایه: دوازدهم
کانال گام نهایی مازندران در پیام رسان شاد https://shad.ir/motnazarimazand		آزمون هماهنگ گام نهایی ویژه دانش آموزان دبیرستان های دولتی و غیردولتی دوره دوم متوسطه نظری استان مازندران	

ردیف	سوالات (پاسخنامه دارد)	نمره
۱	معنی واژه مشخص شده، در کدام گزینه به درستی آمده است؟ الف) سریر مُلک، عطا داد کردگار تو را (آونگ) ب) مُحْتَسِب، مستی به ره دید و گریبانش گرفت (داروغه) ج) گفت: کار شرع، کار درهم و دینار نیست (مسکوک طلا) د) وجه خدا اگر شودت منظر نظر (وجود)	۰/۲۵
۲	معادل معنایی درست هریک از توضیحات زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) در اصطلاح عرفانی، «پی بردن به حقایق» است. (مراقبت - مکاشفت) ب) ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک (شرزه - گرزه)	۰/۵
۳	معنای صحیح واژه «همّت» در هر یک از ابیات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ الف) همّت از باد سحر می طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است ب) همّت اگر سلسله جنبان شود / مور تواند که سلیمان شود ج) همّت بدرقه راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نوسفرم ۱) اراده، دعای خیر، کمک ۲) دعای خیر، اراده، عنایت ۳) یاری، اراده، دعای خیر ۴) دعای خیر، اراده، توجه	۰/۲۵
۴	در متن زیر، یک مورد نادرستی املائی وجود دارد، شکل درست آن را بنویسید. «هر گاه که یکی از بندگان گنهگار پریشان روزگار دست انابت به امید اجابت به درگاه حق جلّ و الا بردارد؛ ایزد تعالی در وی نظر نکند. بازش بخواند باز اعراض کند بازش به تضرّع و زاری بخواند.»	۰/۲۵
۵	از چهار گزینه زیر، در دو گزینه نادرستی املائی وجود دارد؛ آن دو را مشخص کنید؟ الف) جواب صواب - اساس تزویر - ثنا و سپاس ب) مطاع و فرمانروا - استقرار صلاح - علف و خار ج) شرزه شیر ارغند - هرج و مرج قلمی - هتّاکی و پرده دری د) تاب و فروغ - ضماد و مرحم - عن قریب و به زودی	۰/۵
۶	در کدام یک از گزینه های زیر غلط املائی وجود دارد؟ درست آن را بنویسید. الف) همه به هم زل زدیم و در میان بهت و حیرت اسیر دشمن، همراه با حاجی از ته دل خندیدیم. ب) چون حق تعالی بنده ای را گزید و مستغرق خود گردانید، هر که دامن او را بگیرد و از او حاجت طلبد، بی آنک آن بزرگ، نزد حق یاد کند و عرضه دهد، حق، آن را بردارد.	۰/۵
۷	در گروه کلمه های زیر، سه مورد نادرستی املائی وجود دارد؛ درست هر یک را بنویسید. «سور و جشن - تاب و فروغ - تریاق و پادزهر - عار و ننگ - مسطور و پوشیده - موصوم به کله قندی - احداث خاکریز - نصار استقلال - قالب و محتوا»	۰/۷۵
۸	در بیت «ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد»، واژه «سحر» با کدام واژه نقش دستوری یکسانی دارد؟	۰/۲۵
۹	در کدام بیت، هر دو نوع حذف (قرینه لفظی / معنایی) وجود دارد؟ الف) انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت ب) نی، حریف هر که از یاری بُرید / پرده هایش پرده های ما دید ج) فکری ای هم وطنان، در ره آزادی خویش / بنمایید که هر کس نکند، مثل من است	۰/۲۵
	«ادامه سوالات در صفحه دوم»	

ساعات شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	تعداد صفحه: ۴	سوالات امتحان گام نهایی درس: فارسی ۳
مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۸/۳۰	پایه: دوازدهم
کانال گام نهایی مازندران در پیام رسان شاد https://shad.ir/motnazarimazand		آزمون هماهنگ گام نهایی ویژه دانش آموزان دبیرستان های دولتی و غیردولتی دوره دوم متوسطه نظری استان مازندران	

ردیف	سوالات (پاسخنامه دارد)	نمره
۱۰	با توجه به بیت مقابل، به پرسش ها پاسخ دهید. «تا درد و ورم فرونشیند / کافور بر آن ضماد کردند» (الف) واژه «آن» صفت است یا ضمیر؟ (ب) جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید. (ج) نقش دستوری واژه «کافور» چیست؟ (د) زمان فعل «فرونشیند» چیست؟	۱
۱۱	در کدام گزینه دو واژه انتهایی مصراع ها، فعل اسنادی نیست؟ (الف) در غم ما روزها بیگانه شد / روزها با سوزها همراه شد (ب) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی ست روزش دیر شد (ج) روزها گرفتار گو رو باک نیست / تو بمان ای آن که چون تو پاک نیست	۰/۲۵
۱۲	در بیت زیر کدام واژه را باید با کسره اضافه خواند؟ «تن ز جان و جان ز تن مستور نیست / لیک کس را دید جان دستور نیست»	۰/۲۵
۱۳	در کدام گزینه، نوع حرف «و» (ربط، عطف) متفاوت است؟ (الف) ملکا ذکر تو گویم که تو پاک و خدایی / نروم جز به همان ره که توأم راه نمایی (ب) جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است (ج) من به هر جمعیتی نالان شدم / جفت بدحالان و خوش حالان شدم	۰/۲۵
۱۴	درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید. (الف) در بیت «از دست و زبان که برآید / کز عهده شکرش به در آید» دو ترکیب اضافی وجود دارد (ب) در عبارت «به شکر اندرش مزید نعمت» ضمیر پیوسته در نقش متمم به کار رفته است. (ج) در بیت «دردناک است که در دام شغال افتد شیر / یا که محتاج فرومایه شود، مرد کریم» یک ترکیب وصفی وجود دارد. (د) در بیت «خامش منشین، سخن همی گوی / افسرده مباش، خوش همی خند» نقش دستوری «خامش» و «خوش» یکسان است. درست	۱
۱۵	در این مصراع، چند «مفعول» وجود دارد؟ «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان»	۰/۲۵
۱۶	در کدام گزینه وابسته پیشین به کار نرفته است؟ (الف) مست گفت: «ای دوست، این پیراهن است، افسار نیست» (ب) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان؟ (ج) درنیاید حال پخته هیچ خام	۰/۲۵
۱۷	نقش ضمیر پیوسته در مصراع «تا چشم بشر نبیندت روی» مشابه گزینه است؟ (الف) مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی (ب) بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک (ج) هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکشد	۰/۲۵
۱۸	آرایه های ادبی (۵ نمره) در بیت زیر واژه در دو معنا به کار رفته است و کاربرد این واژه باعث خلق آرایه شده است. «با محتسبم عیب مگویند که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است»	۰/۵
۱۹	با توجه به آرایه اسلوب معادله در بیت زیر، واژه ، معادل «عشق» قرار گرفته است. «عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را / سیل، یکسان می کند بست و بلند راه را»	۰/۲۵
۲۰	کدام یک از آرایه های «حسن تعلیل - تشبیه - استعاره - ایهام» در بیت زیر به کار نرفته است؟ «آتش عشق است کاندر نی فتاد / جوشش عشق است کاندر می فتاد»	۰/۲۵
	«ادامه سوالات در صفحه سوم»	

ساعات شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	تعداد صفحه: ۴	سوالات امتحان گام نهایی درس: فارسی ۳
مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۸/۳۰	پایه: دوازدهم
کانال گام نهایی مازندران در پیام رسان شاد https://shad.ir/motnazarimazand		آزمون هماهنگ گام نهایی ویژه دانش آموزان دبیرستان های دولتی و غیردولتی دوره دوم متوسطه نظری استان مازندران	

ردیف	سوالات (پاسخنامه دارد)	نمره
۲۱	در کدام یک از بیت های زیر، منادا یک استعاره است؟ الف) دور شو از برم، ای واعظ و بیهوده مگوی / من نه آنم که دگر گوش به تزویر کنم ب) ای مادرِ سرسپید، بشنو / این پندِ سیاه بخت فرزند	۰/۲۵
۲۲	در کدام بیت تشبیه و تشخیص هر دو وجود دارد؟ الف) چون گشت زمین ز جور گردون / سرد و سیه و خموش و آوند ب) بناوخت ز خشم بر فلک مشت / آن مشت تویی، تو، ای دماوند ج) برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه، بنای ظلم بر کند	۰/۲۵
۲۳	جای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. الف) واژه های مشخص شده در بیت «زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست / در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست» آرایه ادبی دارند. ب) در مصراع «گفت: ای بیهوده گو، حرف کم و بسیار نیست»، واژه مشخص شده آرایه دارد. ج) در عبارت «عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف» واژه مشبّه به است.	۰/۷۵
۲۴	آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) به یاران گفت کز خاکی و آبی / ندیدم کس بدین حاضر جوابی (نماد / مجاز) ب) ای دیو سپید پای دربند / ای گنبد گیتی ای دماوند (تلمیح / تشبیه)	۰/۵
۲۵	در متن زیر، چند «تشبیه» به کار رفته است؟ «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بیورود. درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده.»	۰/۲۵
۲۶	در عبارات زیر، جاهای خالی را به شکلی درست پر کنید. الف) محمدتقی بهار شعر دماوندیه را در سال هجری شمسی سرود. ب) عبارت «در بیت الاحزان درآمد و نالید؛ چنانچه هر پرنده بر بالای سر یعقوب بود، بنالید.» در کتاب «.....» آمده است. ج) مناظره «مست و هشیار» از پروین اعتصامی در قالب قطعه سروده شده است و نوع ادبی آن «.....» است.	۰/۷۵
۲۷	ایات زیر در چه قالبی سروده شده است؟ «گر کسی وصف او ز من پرسد / بیدل از بی نشان چه گوید باز؟ عاشقان کُشتگان معشوق اند / بر نیاید ز کُشتگان آواز»	۰/۲۵
۲۸	با توجه به شعر «در مکتب حقایق» مصراع نخست بیت زیر، در کدام گزینه آمده است؟ الف) وجه خدا اگر شودت منظر نظر ب) بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود	۰/۲۵
۲۹	مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. گر در سرت هوای وصال است حافظا	۰/۵
۳۰	ابتدا و انتهای کدام بیت به درستی ذکر نشده است؟ الف) در مکتب حقایق زر شوی ب) گر نورِ عشق حق خوبتر شوی پ) یک دم غریقی تر شوی	۰/۲۵
	«ادامه سؤالات در صفحه چهارم»	

ساعات شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	تعداد صفحه: ۴	سوالات امتحان گام نهایی درس: فارسی ۳
مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۸/۳۰	پایه: دوازدهم
کانال گام نهایی مازندران در پیام رسان شاد https://shad.ir/motnazarimazand		آزمون هماهنگ گام نهایی ویژه دانش آموزان دبیرستان های دولتی و غیردولتی دوره دوم متوسطه نظری استان مازندران	

ردیف	سوالات (پاسخنامه دارد)	نمره
۳۱	مفهوم بیت «بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک / بگفت آن گه که باشم خفته در خاک» چیست؟	۰/۵
۳۲	منظور اصلی حکایت زیر چیست؟ «گویند که بطی در آب روشنایی ستاره می دید؛ پنداشت که ماهی است. قصدی می کرد تا بگیرد و هیچ نمی یافت. چون بارها بیاموزد و حاصلی ندید، فرو گذاشت. دیگر روز هرگاه که ماهی بدیدی، گمان بردی که همان روشنایی است؛ قصدی نیبوستی و ثمرت این تجربت آن بود که همه روز گرسنه بماند.»	۰/۵
۳۳	درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید. الف) مفهوم بیت «هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من» به عبارت مشهور «کل شیء یرجع الی اصله» اشاره دارد. درست نادرست ب) عبارت «چون من در آن حضرت رسم و تاب آفتاب آن جمال بر من زنده، مرا از خود یاد نیاید.» به رسیدن به معشوق و خود را فراموش کردن اشاره دارد. درست نادرست ج) بیت «تا درد و ورم فرو نشیند / کافور بر آن ضماد کردند» به «برف نشسته بر قلّه کوه» اشاره دارد. درست نادرست	۰/۷۵
۳۴	مقصود شاعر از «طایر قدس» در این بیت چیست؟ «همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نوسفرم»	۰/۲۵
۳۵	مفهوم مناسب هر بیت را از ستون «ب» مشخص کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.) الف) الف) گر کسی وصف او ز من پرسد / بی دل از بی نشان چه گوید باز ب) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است ج) گفت: «آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه» / گفت: «در سر عقل باید، بی کلاهی عار نیست» د) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی ب) (۱) نکوهش ظاهربینی و اهمیت خرد و اندیشه (۲) قیاس به نفس (۳) بیگانه ستیزی (۴) کمال بخشی عشق (۵) توصیف ناپذیری معشوق	۱
۳۶	مفهوم کلی مصراع های مشخص شده را بنویسید. الف) همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو ببوشی ب) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیان؟ همه بیشی تو بگاهی، همه کمی تو فزایی چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان؟	۰/۵
۳۷	در بیت زیر منظور از «ماهی» و «آب» چیست؟ «هرکه جز ماهی ز آبش سیر شد / هرکه بی روزی است روزش دیر شد»	۰/۵
۳۸	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) تو نماینده فضلی تو سزاوار ثنایی (۰/۵) ب) نی حدیث راه پر خون می کند / قصه های عشق مجنون می کند (۰/۵) ج) گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم» (۰/۵) د) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم / هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت (۰/۵) ه) یفکن ز پی این اساس تزویر / بگسل ز هم این نژاد و پیوند (۱) و) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده (۱)	۴
	موفق باشید	

راهنمای تصحیح امتحان گام نهایی درس: فارسی (۳)		رشته: کلیه رشته ها
پایه: دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۸/۳۰	ساعت شروع: ۸ صبح
آزمون هماهنگ گام نهایی ویژه دانش آموزان دبیرستان‌های دولتی و غیردولتی دوره دوم متوسطه نظری استان مازندران		مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
کانال گام نهایی مازندران در پیام‌رسان شاد https://shad.ir/motnazarimazand		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	د (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲	الف) مکاشفت (۰/۲۵) ب) گرز (۰/۲۵)	۰/۵
۳	گزینه «۳» (۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	جل و علا (۰/۲۵)	۰/۲۵
۵	ب و د یا «استقرار سلاح» و «ضمداد و مرهم» (۰/۵)	۰/۵
۶	ب) (۰/۲۵) مستغرق (۰/۲۵)	۰/۵
۷	مستور و پوشیده (۰/۲۵) موسوم به کله‌قندی (۰/۲۵) نثار استقلال (۰/۲۵)	۰/۷۵
۸	سوخته (۰/۲۵)	۰/۲۵
۹	ج (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۰	الف) ضمیر (۰/۲۵) ب) درد و ورم فروشنیند (۰/۲۵) ج) مسند (۰/۲۵) د) مضارع التزامی (۰/۲۵)	۱
۱۱	ج (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۲	دید (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۳	ج (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۴	الف) نادرست (۰/۲۵) ب) درست (۰/۲۵) ج) نادرست (۰/۲۵) د) درست (۰/۲۵)	۱
۱۵	سه مفعول (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۶	الف (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۷	ب (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۸	مدام (۰/۲۵) ایهام (۰/۲۵)	۰/۵
۱۹	سیل (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۰	ایهام (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۱	ب (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۲	ب (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۳	الف) متناقض نما (پارادوکس) (۰/۲۵) ب) مجاز (۰/۲۵) ج) کعبه (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۴	الف) مجاز (۰/۲۵) ب) تلمیح (۰/۲۵)	۰/۵
۲۵	هفت «تشبیه» به کار رفته است. (۰/۲۵) (۱- فراش باد صبا ۲- دایه ابر بهاری ۳- بنات نبات ۴- مهد زمین ۵- قبا ی سبز ورق ۶- اطفال شاخ ۷- کلاه شکوفه)	۰/۲۵
۲۶	الف) ۱۳۰۱ هجری شمسی (۰/۲۵) ب) قصص الانبیا (۰/۲۵) ج) تعلیمی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۷	قطعه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۸	ب (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۹	باید که خاک درگه اهل هنر شوی (۰/۵)	۰/۵
۳۰	الف (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۱	ماندگاری و وفاداری عاشق در عشق تا لحظه مُردن (۰/۵)	۰/۵

راهنمای تصحیح امتحان گام نهایی درس: فارسی (۳)		رشته: کلیه رشته ها	
پایه: دوازدهم		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۸/۳۰	
ساعت شروع: ۸ صبح		مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	
آزمون هماهنگ گام نهایی ویژه دانش آموزان دبیرستان های دولتی و غیردولتی دوره دوم متوسطه نظری استان مازندران		کانال گام نهایی مازندران در پیام رسان شاد https://shad.ir/motnazarimazand	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۳۲	نهی از قیاس نادرست و نابه جا (۰/۵)	۰/۵
۳۳	الف) نادرست (۰/۲۵) ب) درست (۰/۲۵) ج) درست (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۴	انسان کامل، پیر و راهنما (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۵	الف) ۵ یا توصیف ناپذیری معشوق (۰/۲۵) ب) ۳ یا بیگانه ستیزی (۰/۲۵) ج) ۱ یا نکوهش ظاهر بینی و اهمیّت خرد و اندیشه (۰/۲۵) د) ۴ یا کمال بخشی عشق (۰/۲۵)	۱
۳۶	الف) مفهوم: عزّت و دلّت به دست خداست. (۰/۲۵) ب) کسی که حامی و پشتیبانی چون تو دارد، غمی ندارد. (۰/۲۵)	۰/۵
۳۷	ماهی: عارف، عاشق (۰/۲۵) آب: معرفت، عشق (۰/۲۵)	۰/۵
۴	الف) هر فضل و بخششی از توست و تو شایسته مدح و ستایش هستی. (۰/۵) ب) نی، داستان راه دشوار و پُر خطر عشق را بیان می کند (۰/۲۵) و از قصّه های عشق عاشقانی چون مجنون – که سراسر درد و رنج است – سخن به میان می آورد. (۰/۲۵) ج) مأمور گفت: خانه حاکم نزدیک است، به آن جا برویم. (۰/۵) د) هر فردی که به افکار و نظرات مردم توجه نکند (۰/۲۵) در نزد خردمندان ارزش و احترامی ندارد. (۰/۲۵) هـ) پایه و اساس این نفاق و ریاکاری را از بین ببر (۰/۵) و اصل و تبار این حاکمان ستمگر را نابود کن. (۰/۵) و) لطف و رحمت بی کرانِ خداوند، مانند باران به همه رسیده (۰/۵) و سفره نعمت بی مضایقه او در همه جا گسترده شده است. (۰/۵)	
	موفق باشید.	

